

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.11.1973, sp. zn. 6 Co 288/73, ECLI:CZ:NS:1973:6.CO.288.1973.1

Číslo: 35/1974

Právní věta: Při zjišťování průměrného měsíčního výdělku podle ustanovení § 107c zákona č. 101/1964 Sb. /1/ se nevychází z výdělku pouze jednoho stejně kvalifikovaného pracovníka v povolání, jež účastník odboje dříve vykonával, nýbrž z výdělků, kterých dosahuje více takových pracovníků.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 30.11.1973

Spisová značka: 6 Co 288/73

Číslo rozhodnutí: 35

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Sociální zabezpečení, Účastníci odboje

Předpisy: 101/1964 Sb. § 107c

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 35/1974 sb. rozh.

Při zjišťování průměrného měsíčního výdělku podle ustanovení § 107c zákona č. 101/1964 Sb. /1/ se nevychází z výdělku pouze jednoho stejně kvalifikovaného pracovníka v povolání, jež účastník odboje dříve vykonával, nýbrž z výdělků, kterých dosahuje více takových pracovníků.

(Usnesení Nejvyššího soudu ČSR z 30. 11. 1973, [6 Co 288/73](#))

Rozhodnutím Úřadu důchodového zabezpečení v Praze byl navrhovateli přiznán invalidní důchod podle ustanovení § 20 odst. 3 zákona č. 101/1964 Sb. v částce 1872 Kčs měsíčně. Navrhovatel byl zařazen do I. skupiny účastníků odboje a důchod mu byl vypočten z průměrného měsíčního výdělku 1800 Kčs.

Navrhovatel se domáhal v opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí, aby mu byl průměrný měsíční výdělek podle ustanovení § 107c zákona č. 101/1964 Sb. ve znění zákona č. 161/1968 Sb. stanoven vyšší částkou než 1800 Kčs, poněvadž jako vyučený kloboučník pracoval v letech 1946 až 1952 u firmy Sch. v O., ze zdravotních důvodů musel přejít na jiné zaměstnání s nižším výdělkem, a proto mu měl být stanoven fiktivní průměrný měsíční výdělek podle výdělků kloboučníka V. H., který s navrhovatelem pracoval u uvedené firmy a který nyní pracuje u podniku M. t. v O. a dosahuje vyšší

výdělky než 1800 Kčs měsíčně.

Krajský soud v Ostravě zrušil přezkoumávané rozhodnutí, poněvadž vyložil ustanovení § 107c zákona č. 101/1964 Sb. tak, že se při zjišťování průměrného měsíčního výdělku podle tohoto ustanovení vychází z výdělku u té organizace, u níž byl účastník odboje v příslušném povolání zaměstnán, pokud tato organizace existuje a pokud je v ní toto zaměstnání nadále vykonáváno. Je-li v takové organizaci zaměstnáno více pracovníků téže profese, je třeba vycházet z průměru jejich výdělků za období posledních deseti či pěti kalendářních roků před rokem vzniku nároku na důchod. Je-li v takové organizaci zaměstnán pouze jediný takový pracovník, je třeba vycházet z průměrného měsíčního výdělku tohoto pracovníka. Poněvadž navrhovateli vznikl nárok na invalidní důchod v roce 1970 a v letech 1965 až 1969 pracoval v podniku M. t. v O. pouze jediný kloboučník, a to V. H., vycházel soud prvního stupně při stanovení průměrného měsíčního výdělku navrhovatelova z výdělku tohoto pracovníka, který činil v průměru za léta 1965 až 1969 částku 2329 Kčs.

Odpůrce v odvolání vytýkal soudu prvního stupně nesprávné skutkové zjištění a právní posouzení, pokud jde o zjišťování fiktivního průměrného měsíčního výdělku jen vzhledem k jednomu pracovníku téže profese.

Nejvyšší soud ČSR zrušil rozhodnutí soudu prvního stupně a věc mu vrátil, aby v ní dále jednal a znovu rozhodl.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 107c zákona č. 101/1964 Sb. ve znění zákona č. 161/1968 Sb. jestliže účastník odboje změnil pro zdravotní poškození, které utrpěl v souvislosti s odbojovou činností, své dosavadní zaměstnání, zjišťuje se jeho průměrný měsíční výdělek pro výpočet důchodu, pokud je to pro něj výhodnější, z výdělku, kterého dosahují stejně kvalifikovaní zdraví pracovníci v povolání, jež účastník odboje dříve vykonával.

Podle ustanovení § 145a vyhlášky č. 102/1964 Sb. ve znění vyhlášky č. 179/1968 Sb. se průměrný měsíční výdělek účastníka odboje, který pro zdravotní poškození utrpěné v souvislosti s odbojovou činností změnil své dosavadní zaměstnání, zjišťuje z hrubých výdělků stejně kvalifikovaných pracovníků v povolání, jež účastník odboje dříve vykonával, a to za posledních deset, popřípadě za posledních pět kalendářních roků před vznikem nároku na důchod, nebo jde-li o starobní důchod a je to pro účastníka odboje výhodnější, před rokem, v němž skončil zaměstnání.

Z těchto ustanovení vyplývá, že zde jde o průměr hrubých výdělků nikoliv jednoho pracovníka v témže povolání, avšak více takových pracovníků, neboť jde o zjištění průměrného výdělku v tomto povolání, jakého dosahují stejně kvalifikovaní zdraví pracovníci. Jistě by nebyl nesprávný postup, kdyby byl tento průměr výdělků zjišťován v podniku nebo závodě, v němž účastník odboje vykonával dřívější povolání a v němž pracoval v posledních deseti, popřípadě pěti letech, u takového počtu pracovníků, aby bylo možno tento průměr spolehlivě zjistit. Jestliže tam ovšem pracoval jen jeden pracovník ve stejném zaměstnání, bude nutno tento průměr zjistit u jiných podniků a organizací v rámci okresu nebo kraje, popřípadě dotazem na příslušný ústřední orgán v tomto odvětví. Pro tento závěr svědčí i praktická úvaha, že by pro účastníka odboje bylo nepříznivé, kdyby takový jediný pracovník téhož zaměstnání byl výkonnostně podprůměrným pracovníkem a účastník odboje naopak nadprůměrným pracovníkem. Takovým nahodilostem má právě zabránit ustanovení § 107c zákona č. 101/1964 Sb., v němž není uvažován výdělek jednoho pracovníka, nýbrž výdělky více pracovníků.

Poněvadž soud prvního stupně vycházel při svém rozhodnutí z odlišného výkladu zákonných ustanovení a v důsledku toho nezjistil dostatečně skutkový stav věci, bylo podle ustanovení § 221 odst. 1 o. s. ř. odvoláním napadené usnesení zrušeno a věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu

řízení a k novému rozhodnutí, v němž bude také rozhodnuto o nákladech odvolacího řízení (§ 224 odst. 3 o. s. ř.).

1) Úplné znění zákona se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 5/1972 Sb.